

3 Testattavien sijoittuminen lukutaitomoduuleille alkutestauksen perusteella

Lukutaidon alkutestauksen avulla heikosti lukeva testattava ohjataan sopivaan lukutaidon koulutuksen moduuliin, joita pääkaupunkiseudulla on kolme. Eri luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen moduuleihin ohjataan testattavia ennen kaikkea lukutaidon perusteella. Sen lisäksi otetaan huomioon muun muassa sanelusta kirjoittaminen, muistiinpanotaidot ja aiempi kurssihistoria (ks. Kaavio 1). On huomattava, että luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen moduulijako ei noudata *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteistä eurooppalaista viitekehystä* (EVK). EVK on kehitetty kuvaamaan erilaisia kielitaidon tasoja ja sitä käytetään luku- ja kirjoitustaidon koulutuksessa suullisen kielitaidon arvioinnissa. Muilla kielitaidon osa-alueilla EVK:n kriteeristö ei riitä kuvaamaan heikosti latinalaisella kirjaimistolla lukevien osaamista.

3.1 Luku- ja kirjoitustaidon moduuleihin ohjaamisen kriteerit

Tässä luvussa esitetyt kriteerit ovat luku- ja kirjoitustaidon alkutestauksen moduuleihin ohjaamisen kriteereitä, eivätkä sellaisenaan sovi luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen aikana käytettäviksi polutuskriteereiksi. Luku- ja kirjoitustaidon koulutuksessa moduulien vaihtuessa arviointi ja eteenpäin polutus pohjautuu mm. opettajan tietoon opiskelun etenemisestä ja opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa (HOPS) asetettuihin tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen.

Luku- ja kirjoitustaidon kohdalla ei voida puhua osaamisen tasoista samalla tavalla kuin suullista kielitaitoa arvioitaessa. Luku- ja kirjoitustaidon osa-alueet kehittyvät opiskelijoilla eri tahtia moduulilta toiselle edettäessä. Luku- ja kirjoitustaitoa opiskellaan syventävästi ja kerraten kaikilla tasoilla ensimmäisestä moduulista lähtien. Opiskelijan eteneminen oppimispolulla määräytyy hänen oman oppimisensa ehdoilla. Monet opiskelijat tarvitsevat aikaa oppimiseen. Siksi useat vähän koulutetut opiskelijat kannattaa ohjata aloittamaan koulutus moduulista 1, jotta heidän taitonsa ehtisivät koulutuksen aikana kehittyä riittävästi jatkokoulutusta ja työelämään sijoittumista ajatellen.

Jotta opiskelijoiden oikeudet saada luku- ja kirjoitustaidon koulusta tarvitsemassaan laajuudessa turvataan mahdollisimman hyvin, moduulille 1 tulee ohjata opiskelijoita, joilla on yleisesti puutteellinen luku- ja kirjoitustaito eikä aiempaa kurssitaustaa Suomessa. Jos opiskelijalle suositellaan moduulia 2 tai 3 ensimmäisenä kurssina, ratkaisun täytyy olla hyvin perusteltu ja lukutaidon tason arviointi täytyy suhteuttaa henkilön muuhun taustaan. Testattavalle, jolla ei ole aiempaa kurssitaustaa Suomessa, kannattaa suositella moduulia 1, jos lukutaidossa ilmenee puutteita testin eri tasoilla. Rajatapauksissa suositellaan yleensä alemman tason kurssia.